Voorstel aan de raad

Nummer: 26.520

Portefeuille:	H.G.A. Hofmeijer en M.L. Bakelaar
Programma:	6 Sociaal domein
Taakveld:	

Onderwerp:
Verzoek instemming aangaan Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Flevoland

Voorgesteld besluit

1. Het college toestemming te geven voor het aangaan van de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Flevoland.

2. Het college toestemming te geven om de Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland te beëindigen.

Urgentie Raad

Het voorstel kan in reguliere procedure plaatsvinden met inachtneming van de 13 weken termijn. Dit houdt in dat de raad uiterlijk 9 december 2026 haar besluit kenbaar maakt.

Voorgaande besluitvorming

Voorgenomen besluit raad, zienswijze verzoek Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Flevoland, 1 mei 2026

Inleiding

De gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder en Urk werken samen voor de uitvoering van regionale taken op grond van de Jeugdwet en de Wmo. Sinds einde 2023 vindt met bestuurlijke en ambtelijke betrokkenheid een governance traject plaats om stevigheid en robuustheid, effectiviteit en slagkracht van de regio te optimaliseren. Belangrijk hierbij is dat de samenwerkende gemeenten ieder invloed kunnen uitoefenen op de koers, terwijl de governance ook moet passen bij de specifieke kenmerken van de regio als geheel. De ambitie is om de robuustheid van de samenwerking te versterken en te optimaliseren wat in de huidige samenwerking reeds goed werkt.

Met de herziene governance wordt tevens voldaan aan de wens van het ministerie van VWS dat de regionale samenwerking geoptimaliseerd wordt, zodat zij beter kan bijdragen aan een dekkend zorglandschap in de Regio. In het governance traject spreken wij van de regio (kleine r) om het samenwerkingsverband van de gemeenten aan te duiden en van de Regio (grote R) om aan te duiden dat de regio en de gemeenten samen een infrastructuur van voorzieningen neerzetten, die samen een dekkend netwerk zijn.

Op 7 mei jl. is gelijktijdig aan de raden van de regiogemeenten de concept-tekst van de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Flevoland toegezonden met het verzoek om

zienswijze te geven. Op 30 juni jl. heeft de Lelystadse raad haar zienswijze ingediend. Ook van de andere raden zijn binnen de gevraagde termijn zienswijzen ontvangen. De reactie op de zienswijzen zijn verwerkt in het bijgevoegde memo.
In regionaal verband constateren we dat alle raden een positieve zienswijze hebben gegeven. De zienswijzen van de raden van de deelnemende gemeenten hebben geleid tot positieve aanvullingen in de concepttekst van de Gemeenschappelijke Regeling die nu aan u voorligt. Daarmee heeft de Gemeenschappelijke Regeling aan kracht gewonnen. De concepttekst is de vrucht van intensieve en constructieve samenwerking in de regio, die heeft geleid tot een breed gedragen eindproduct. Daarom stellen wij u voor ons toestemming te verlenen voor het aangaan van de Gemeenschappelijk Regeling.

De gemeenteraden, dus ook de Lelystadse raad, krijgt 13 weken de tijd om op basis van de verwerking van de zienswijzen toestemming te verlenen aan het Lelystadse college om de nieuwe gemeenschappelijke regeling aan te gaan en de centrumregeling te beëindigen. De raad kan haar akkoord alleen onthouden vanwege strijd met het recht of het algemeen belang. De raad kan in haar oordeel bijvoorbeeld betrekken:

- ✓ of zijn zienswijze herkenbaar is meegewogen;
- ✓ of de motivering bij niet-overname acceptabel is;
- ✓ of het college de politieke opdracht van de raad heeft gevolgd

Toelichting wijzigingen tekst Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Flevoland
In het bijgevoegde memo zijn de zienswijzen van de vijf gemeenteraden gecategoriseerd in vier categorieën.

a) Positieve en bevestigende opmerkingen
b) Richtinggevend zonder wijziging in de GR tot gevolg
c) Inhoudelijke opmerkingen leidend tot wijzigingen in de GR.
d) Concrete tekstvoorstellen leidend tot wijziging in de GR.

Samenvattend hebben de volgende opmerkingen tot een wijziging in de Gemeenschappelijke Regeling geleid:

1. De raad van Noordoostpolder heeft in haar zienswijze gevraagd de individuele beleidskeuze van gemeenten te respecteren en ruimte te houden voor ‘couleur locale’. De raad van Urk heeft in haar zienswijze gevraagd ruimte voor de mogelijkheid tot het inzetten van identiteitsgebonden zorg te behouden. Op basis van deze zienswijzen is gekomen tot een aanvulling in artikel 4 lid 1: ‘Een en ander ten einde een regionaal zorglandschap te creëren dat aansluit op de couleur locale van de gemeenten en de culturele, levensbeschouwelijke en overige sociale identiteit(en) van hun inwoners.’.
2. Door de raad van Urk is aangegeven dat (kortgezegd) in ieder geval twee maal per jaar in het openbaar moet worden vergaderd door het bestuur en dat tijdens deze openbare vergaderingen de jaarrekening en de vaststelling van de begroting ter besluitvorming voorliggen. Deze zienswijze heeft geleid tot aanpassing van artikel 12 lid 1 GR: ‘Het bestuur vergadert in het openbaar tijdens die vergaderingen waarin de jaarrekening respectievelijk de vaststelling van de begroting voorliggen. De overige vergaderingen van het bestuur worden met gesloten deuren gehouden, voor zover het bestuur niet anders heeft bepaald.
3. Door de raad van Lelystad is aangegeven (kortgezegd) dat structureel en tijdig informatie wordt verstrekt aan de raden van de gemeenten waarvan de colleges deelnemen en dat dit in ieder geval op twee momenten in het jaar wordt gedaan. Dit heeft geleid tot aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling in lid 1 van artikel 15 en de toevoeging van een nieuw lid 2 in artikel 15, onder doornummering van het oude lid 2 naar lid 3. ‘1. Het bestuur verstrekt aan de raden de door een of meer leden van die raden gevraagde inlichtingen en overigens structureel ongevraagd alle inlichtingen die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken. De inlichtingen kunnen zowel mondeling als schriftelijk worden verstrekt. Inlichtingen als hiervoor bedoeld worden tenminste tweemaal per jaar gebundeld op vooraf aangekondigde momenten verstrekt. 2. Ingeval van ontwikkelingen met mogelijke financiële consequenties, mogelijke tekorten en voorgenomen financiële bijstellingen worden de raden tijdig geïnformeerd overeenkomstig het eerste lid.’.

4. De raad van Dronten heeft in haar zienswijze gevraagd het conceptreglement van het raadsplatform ter zienswijze aan de raden voor te leggen. Dit heeft geleid tot een wijziging van artikel 22 lid 1: ‘Voor de werkwijze van het raadsplatform Sociaal Domein Flevoland stelt het bestuur op voorstel van het raadsplatform een reglement vast, nadat de raden in de gelegenheid zijn gesteld hun zienswijze kenbaar te maken.'.

Argumenten

1. het college toestemming te geven voor het aangaan van de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Flevoland.

1.1 Toestemming van de raad is een vereiste
De belangrijkste beoogde effecten van de herziene governance, die wordt vormgegeven door middel van de voorgestelde Gemeenschappelijke Regeling, zijn als volgt:
- Het neerzetten van een robuuste regionale uitvoeringsorganisatie ten behoeve van inwoners die in Flevoland ondersteuning krijgen op basis van Jeugdwet of Wmo.
- Oplossen van knelpunten in de huidige samenwerking.
- Instellen van regionaal bestuur met vertegenwoordigers van de deelnemende colleges, dat besluiten kan nemen, mandaat heeft om voor de uitvoering van regionale taken zorg te dragen.
- Duidelijkheid over verdeling van regionale en lokale verantwoordelijkheid.
- Duidelijkheid over de bevoegdheden van de gemeenteraden.

1.2 De governance die door de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Flevoland wordt gerealiseerd is nodig om
- ✓ huidige knelpunten op te lossen;
- ✓ bestuurlijke slagkracht te realiseren;
- ✓ verantwoordelijkheden duidelijk te beleggen en
- ✓ de gemeenteraden duidelijk in positie te brengen.

De governance die door de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Flevoland wordt gerealiseerd is niet te zwaar, efficiënt en benut huidige infrastructuur.

1.2.1.Dienstverleningshandvest
Daarnaast zal op aanvraag van de raad en eveneens gedane toezegging tijdens de commissievergadering op 19 mei jl. het concept dienstverleningshandvest ter informatie bij dit voorgenomen besluit met u als raad gedeeld worden. Dit stuk zal na de oprichting van BVO Sociaal Domein Flevoland worden vastgesteld door het college.

2. het college toestemming te geven om de Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland te beëindigen.

2.1 Beëindigen van de Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland is noodzakelijk
Om na verwerking van de zienswijzen en besluitvorming over de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling in werking te laten treden, dient het besluit te worden genomen om de Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland d.d. 10 december 2015 te laten vervallen.

Kanttekeningen

2. De raad voor te stellen om het college toestemming te geven om de Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland te beëindigen

2.1 Het college toestemming te geven om de Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland te beëindigen

De versterking en aanpassing van de governance wordt niet alleen noodzakelijk geacht door de colleges van de regiogemeenten, maar komt ook voort uit de vereisten die vanuit de Hervormingsagenda Jeugd worden gesteld aan regionale samenwerking. Het ministerie van VWS heeft aan de colleges van Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder en Urk duidelijk gemaakt dat de huidige governance niet volstaat om een dekkend zorglandschap voor de jeugd te realiseren. Het niet aanpassen van de Gemeenschappelijke Regeling is om die reden geen optie.

Financiën

Er zijn geen directe specifieke gevolgen van de oprichting van de nieuwe regio-organisatie sociaal domein anders dan reeds meegenomen in de begroting 2026 van de regionale samenwerking Sociaal Domein Flevoland. Te zijner tijd zal voor de begroting 2027 de door de Wgr voorgeschreven procedure worden gevolgd, met zienswijze door de raden. Dit kan echter pas na oprichting gebeuren in 2027.

Vervolg

Door middel van dit raadsvoorstel wordt aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten gelijktijdig het verzoek gedaan om de colleges toestemming te geven de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Flevoland aan te gaan en met het voorstel om de bestaande centrumregeling te beëindigen. Indien de raden de colleges hiervoor toestemming geven, zullen de colleges dit besluit definitief nemen. De gemeente Almere zal dit besluit vervolgens namens de regio publiceren voor 31 december 2026.
Hierna zal de centrumregeling beëindigd zijn en gaat de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling per 1 januari 2027 in.

Bijlagen

- Ontwerp concept Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Flevoland, na verwerking zienswijzen.
- Memo zienswijzen Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Flevoland
- Concept dienstverleningshandvest
- Intentieovereenkomst regionale samenwerking Sociaal Domein Flevoland d.d. 18 december 2025 (‘leidende principes’)
- Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland d.d. 10 december 2015

Lelystad, 22 september 2026

Het college van de gemeente Lelystad,

de gemeentesecretaris,
J.D. Pruim
**Dit voorstel is digitaal vastgesteld en ondertekend*

ValidSigned door Jan Dirk Pruim
op 22-09-2026